

1

Na okraji pohára pristála mucha. Wisting mávol rukou, aby ju odohnal a sadol si pod slnečník. Odpil si z vody a otvoril na mobile aplikáciu Zdravie. Spravil takmer štyritisíc krokov – a to ešte nebolo ani poludnie. Väčšinu, keď chodil hore-dole po trávniku a tlačil pred sebou kosačku. Predsavzal si, že každý deň ich spraví aspoň desaťtisíc, ale zatiaľ sa mu nepodarilo zdolať začarovanú osemtisícovku.

Pár rokov pred Ingridinou smrťou dostali obaja od Thomasa na Vianoce krokomer. Takú malú vecičku, ktorú bolo treba pripevniť na opasok alebo na nohavice. Často ho zabúdal v zásuvke, ale telefón mal pri sebe stále.

V priemere ste tento týždeň spravili väčší počet krokov ako minulý týždeň, povzbudzovala ho aplikácia. Povzdychol si a preklikol na internetový prehliadač. V novinách písali o Agnete Rollovej. Zmizla v deň, keď Wisting nastúpil na dovolenku, ale ako nezvestnú ju nahlásili až o dva dni neskôr. V prvých článkoch sa novinári sústredili na pátraciu akciu. Ale ako plynul čas, bolo čoraz jasnejšie, že nejde len o obyčajné zmiznutie. Začalo sa to podobáť na niečo iné. Na niečo, s čím mal Wisting bohaté skúsenosti.

Teraz sa už novinári neobracali na veliteľa pátracej akcie, aby ich informoval o oblastiach, ktoré prehľadali. Prípad sa

dostal do ďalšej fázy a vyjadroval sa k nemu Nils Hammer – zastupujúci hlavný vyšetrovateľ.

Nezaznamenali vlastne žiaden výraznejší pokrok. Tridsaťdvaročná Agnete Rollová vyrazila so svojim manželom do mesta. Pohádali sa a ona sa nahnevaná pobrala domov, bez neho. O polhodiny sa zodvihol aj on a kamarátom povedal, že ide za ňou.

V novinách sa písalo, že nezvestnú naposledy videli tesne pred polnocou v centre Stavernu, keď vychádzala z pubu. To bolo pred štyrmi dňami.

Buď našli Rollovej telo, alebo zadržali jej manžela, pomyslel si Wisting vždy, keď otváral internetové spravodajstvo. Zatiaľ sa však nestalo ani jedno, ani druhé.

Odložil iPad na stôl a znovu si odpil z vody. Natiahol si nohy, zaklonil hlavu a zahľadel sa na čajku, ktorá mu krúžila nad hlavou.

Ešte stále bol presvedčený o tom, že papierové noviny majú čosi do seba, ale nechcelo sa mu čakať do ďalšieho dňa na nové správy. Na internete sa objavovali nepretržite. A okamžite.

Mal z toho zvláštny pocit – tentoraz sledoval potenciálny prípad vraždy len ako divák – na vyšetrovaní sa aktívne nepodieľal. Z toho, čo si prečítal v novinách, sa mu však mnohé nepozdávalo. Neuvádzali meno manžela nezvestnej, ale Wisting si ho poľahky našiel na sociálnej sieti. Erik Roll. Bol od nej o rok starší a pracoval v miestnej výpočtovej firme. Čakal takmer dva dni, kým ju nahlásil ako nezvestnú. Zapadalo to do vzorca.

Pátranie po nezvestných bolo vždy náročné. Predstavil si, ako by organizoval vyšetrovanie on: vyžadovalo si široký a hlboký záber. Široký preto, aby sa na nikoho a nič nezabudlo, a hlboký preto, aby sa sústredili na to, čo vytrča, na odchýlku, ktorej by sa mohli chytiť.

Vedel, že Hammer a jeho kolegovia budú postupovať rovnako. A že Erik Roll je osoba, pri ktorej zájdu riadne hlboko.

Zaškúlil na tablet na stole. Mohol by sa prihlásiť do interného policajného systému a prečítať si vyšetrovacie spisy. Pomrivil sa na stoličke a odolal pokušeniu. Musí si pomaly zvykať na to, že bude len divákom. Vek ho onedlho prinúti odísť z aktívnej služby.

Napriek tomu horel zvedavosťou. Keď človek takto náhle a bez stopy zmizol, súviselo to takmer vždy s niečím, čo povedal alebo spravil tesne predtým.

Spoza domu sa ozvalo zaklapnutie poštovej schránky. Otočil sa, ale ostal sedieť.

Až keď počul, že poštár sa pobral ďalej, vstal a zamieril cez dom k bráničke. Pred garážou ležala v tieni sivá mačka. Lenivo si ho premerala, pozviechala sa a prebehla popod plot na susedný pozemok.

Wisting sa pozrel na dcérin dom. Odcestovala na päť dní a on sľúbil, že bude vyberať poštu aj u nej.

Podišiel k schránke a vytiahol z nej za hrst' letákov a list v bielej obálke. Jeho meno a adresa boli na nej napísané úhladnými tlačenými písmenami.

Otočil ho – žiaden odosielateľ.

V Lininej schránke našiel identickú hrbku reklám – nič viac. Hodil ich rovno do modrého smetiaka na triedený odpad a pobral sa domov s listom v ruke.

Netušil, kto by mu mohol písať. Listy dostával zriedkakedy, aspoň teda tento typ listov. Ani účty však už nechodili tak často ako kedysi. Teraz sa všetko vybavovalo elektronicky.

Preskúmal čierne písmená na obálke. Vyzerali ako vytlačené. „W“ v slovách *William* a *Wisting* boli takmer navlas rovnaké, no „i“ sa navzájom líšili. Trochu. Len vďaka tomu bolo evidentné, že ide o rukou písaný text, nie o nejakú adresnú reklamu.

V kuchyni vybral zo zásuvky ostrý nôž, opatrne ním obálku rozrezal a vysypal z nej obsah. Vnútri bol dvakrát preložený

hárok papiera. Podľa záhybov usúdil, že ho niekto pokrčil, povystieral a až znovu potom poskladal a poslal. Uprostred bolo napísané len jedno číslo: 12-1569/99.

Čísla pôsobili rovnako úhľadne ako adresa. Usporiadane, dôsledne, obozretne naukladané jedno vedľa druhého istou rukou. Akurátne.

Chvíľu len stál a hľadel na papier. Vedel, čo tie čísla znamenajú, ale aj tak to nechápal.

Bolo to číslo prípadu, takto ich označovali, keď ešte len začínal na polícii. Teraz to bolo iné, každému prideliť osemciferné referenčné číslo, ale kedysi sa z nich dalo aj čosi vyčítať. Posledné dvojčíslicie za lomkou odkazovalo na rok – 1999. Prvé dve číslice informovali o tom, pod ktorý okrsok prípad spadá. 12 – to bola policajná stanica v Porsgrunne. Ostávalo už len 1569 – číslo prípadu. Tie vyčleňovali chronologicky.

Nedávalo to však zmysel.

Položil hárok na kuchynský stôl, no nespúšťal z neho oči.

Pod dvanástku patrila aj policajná stanica v Bamble. Šlo o susedný okrsok, Wisting tam nikdy nepracoval. Rozlohou bol na tom podobne ako jeho, približne päťdesiatisíc obyvateľov. Ročne vyšetrovali plus-mínus rovnaké množstvo prípadov – okolo tritisíc. Prípad číslo 1569 teda riešili niekedy v lete 1999.

Odvtedy uplynulo už toľko rokov, že spis zrejme nenájde v elektronickej podobe v internom systéme, ale určite bude ležať niekde v archíve.

Zvraštil čelo a zalovil v pamäti, či si nespomenie na čosi výnimočné z leta 1999. Line a Thomas oslávili v júni šesťnásť rokov a v septembri sa chystali nastúpiť na strednú školu. Už ani nevedel, či šli v to leto niekam na dovolenku. Asi nie. Line mala na prázdniny dohodnutú brigádu v staverskej zmrzlinárni, alebo to bolo až o rok neskôr? Thomas pracoval v prístave.

Zamieril opäť na terasu, sadol si a zobral do rúk iPad. Väčšie denníky boli už aj vtedy na internete, ale ich archív

nesiahal až tak ďaleko. Narazil však na stránku, kde našiel najvýznamnejšie udalosti z jednotlivých rokov. Rok 1999. Trojnásobná vražda na Orderudskom statku. Boris Jeľcin odvolal celú vládu. Pri zemetrasení v Turecku zahynulo pätnásťtisíc osôb. Uskutočnili sa voľby do miestnej samosprávy a Oslo navštívil Bill Clinton.

Skúsil napísať do vyhľadávacieho políčka *Porsgrunn + 1999*, ale prepracoval sa len k neprehľadnému zoznamu všetkých linkov. Boli medzi nimi aj odkazy na články o kriminálnych prípadoch, ale keď ich rýchlo prebehol očami, nenarazil na nič, čo by ho upútalo.

O prípade 1569 sa však možno nepísalo v novinách. Anonymný odosielateľ určite vedel, prečo list adresoval práve jemu. Zrejme existovala nejaká súvislosť. Musela.

Alebo aj nie.

Nebol to prvý anonymný list, ktorý dostal. Spravidla však šlo o dlhšie texty, hemžili sa konšpiráciami a tvrdeniami bez hlavy a päty. Niektoré sa týkali prípadov, na ktorých pracoval, iní mu písali len s ohľadom na jeho pozíciu – bol napokon hlavný vyšetrovateľ.

Opäť zamieril do domu, aby sa pozrel na papier, ktorý nechal na stole. Pisateľ podľa všetkého použil čiernu fixku. Línie boli približne milimeter široké. Na obálke bola prilepená známka a z pečiatky bolo zrejmé, že list poslal včera. Nie však, z ktorej poštovej pobočky.

Nepáčilo sa mu, že mu v schránke pristál takýto list. Predsa len – bola to súkromná adresa. Anonym sa mu nevyhrážal, ale aj tak mu to bolo nepríjemné. Vnímal to ako nejaké upozornenie, že týmto sa to neskončilo.

Vybral zo zásuvky zvinuté mikroténové vrecká a dve si odtrhol. Vidličkou presunul obálku do jedného a list do druhého.

Celá záležitosť ho rozčuľovala. Nemohol to nechať len tak. Bude musieť zistiť, o aký prípad ide.

Porsgrunnskú policajnú stanicu medzičasom zrušili, ale ak bude mať šťastie, možno spis nájde na novom policajnom oddelení v Skiene. A odpoveď sa dozvie už dnes. Prinajhoršom skončil v štátnom archíve a zaberie niekoľko dní, kým zistí, čoho sa týkal.

Po krátkej úvahe zavolať Bjørg z dokumentačného oddelenia. Bola civilnou zamestnankyňou, ale jej práca bola nesmierne dôležitá. Navyše bola na polícii dlhšie než on, v labyrinte, akým bol ich úrad, mala vychodené svoje cestičky, poznala ich ako vlastnú dľaň a vždy vedela, kam sa treba zvrtnúť, aby sa človek dopracoval k informáciám. Určite mu pomôže.

Kým sa však dostal k vypytovaniu, musel jej porozprávať niečo o svojej dovolenke, o počasí a o tom, ako plánuje stráviť zvyšok leta.

Nespomenul jej anonymný list, len že by sa potreboval pozrieť na jeden starý spis zo susedného okrsku.

„Mohla by si mi ho zrekvírovať?“ dodal.

Bjørg sa ho na nič nepýtala.

„Zavolám Eli,“ povedala. „Keď sa vrátiš z dovolenky, bude ťa čakať na stole.“

Wisting predpokladal, že Eli pracuje na rovnakej pozícii ako ona.

„Rád by som si ho prezrel čo najskôr,“ nadhodil.

„Chápem,“ odpovedala Bjørg, no nezdalo sa, že by to naozaj chápala. „Zajtra okolo dvanástej teda. Nechám ho doručiť internou poštou.“

„To by bolo fajn.“

Chystala sa ukončiť hovor, keď sa Wisting znova ozval.

„Ešte jedna vec,“ povedal a pozrel sa na list. „Ak by si sa mohla spýtať Eli, čo za prípad to bol... Dáš mi vedieť?“

Bjørg si určite myslela, že je to čudné: vyžiadal si spis k prípadu, o ktorom nič nevedel. Nijako to však nekomentovala a sľúbila, že spraví, o čo ju poprosil.

Wisting vyšiel znova na terasu a začítal sa do internetového vydania novín. Ani nie po polhodine mu zazvonil mobil.

„Hovorila som s Eli,“ oznámila mu Bjørg. „Podľa nej šlo o vraždu... Môže byť?“

„Predpokladám, že áno,“ odpovedal Wisting. „Mám len číslo prípadu, nič iné neviem.“

„Pošle nám vyšetrovací spis,“ pokračovala Bjørg. „Zajtra okolo obeda bude na oddelení.“

„Výborne,“ povedal Wisting.

Vstal a podišiel k zábradliu. Zabladel sa na mesto ležiace pod ním.

„A ako sa volala obeť?“ spýtal sa.

„Tone Vaterlandová,“ odvetila Bjørg.

Nič mu to nehovorilo. V duchu si to meno párkrát zopakoval, ale aj tak mu nič nezišlo na um.

„Takže sa zajtra uvidíme, však?“ spýtala sa Bjørg. „Zastavíš sa u mňa?“

„Áno, zajtra sa uvidíme,“ povedal Wisting.

2

4. júl 1999, 20.48 hod.

Tone nasadla na bicykel. Vždy, keď sa oprela do pravého pedálu, obtrela sa ním o dolnú rámovú rúrku. Keď zrýchlila, začal rachotiť. Takto sa ozýval odvtedy, ako s ním minulú jeseň skončila v priekope. Ani predná brzda nefungovala tak, ako by mala. Ale neprekážalo jej to. Čoskoro ho už aj tak nebude potrebovať. O šesť týždňov bude mať osemnásť rokov a inštruktor v autoškole tipoval, že začiatkom septembra by mohla dostať vodičský preukaz. A mama jej dá svoje staré auto.

Prešiel okolo nej nákladiak a tlaková vlna ju trochu rozkolísala. Znovu našla rovnováhu a stúpala ďalej.

Nebola iná možnosť, musela chodiť popri E18. Už tretie leto za sebou brigádovala v bufete na Norheimslette. Prvý rok ju tam a späť vozievali mama alebo otec. Zväčša mama. Tento rok sa však vybrali na dovolenku na sever. Štyri týždne mala dom len sama pre seba.

Nebolo to také hrozné, šlo len o pár kilometrov. Keď bolo veľmi horúco, tak sa cestou domov zvykla zastaviť pri jazere Stokkevannet a okúpala sa. Spláchla si z vlasov pach prepáleného oleja a prezliekla sa do čistého oblečenia.

Neznášala smrad z fritézy, ktorým všetko napáchlo. Batoh s vecami na prezlečenie si nechávala vonku pri bicykli, aby nezaliezol aj do nich. Inak to bola fajn brigáda. Dobre zaplatená a ani práce nebolo veľa, ale dosť na to, aby jej ubiehal čas.

Zväčša sa u nich zastavovali dovolenkári, ale mali aj stálych zákazníkov. Boli medzi nimi aj slizkí chlapíci, no naučila sa ich nechutné komentáre ignorovať. A potom čudáci ako Mopedový Rolf, ktorý nikdy nič nepovedal, len *číslo osem a kolu*. Vždy si dával číslo osem. Hamburger s pollitrovým nápojom. A vždy šiel na záchod pred tým, ako sa doň pustil, a aj po tom. Uvedomila si, že už ho vlastne pár dní nevidela.

Medzi stromami napravo sa zaligotalo jazero.

Odbočila, zviezla sa na starú, nepoužívanú cestu a na mieste, kde sa začínal chodníček, si odstavila bicykel.

Neboli tam iné bicykle a ani od jazera sa neozývali žiadne hlasy. Zrejme dnes bude sama.

Vyhodila si batoh na plecía a rozbehla sa k vode. Z mokrých flakov na skalách jej bolo jasné, že na nich ešte prednedávnom niekto ležal.

Obzrela sa. Na opačnom konci zazrela kanoe – sedel v ňom nejaký človek. To bolo všetko.

Vyzliekla si rovnošatovú košeľu Bambleského grilu, skopla z nôh topánky a stiahla si nohavice.

Pred dvoma dňami sa okúpala nahá.

Opäť sa poobzerala a uvažovala, či by to mohla spraviť znova. Kanoista sa nepozeral jej smerom. Na chodníku tiež nikto nebol. Počula len premávku na E18, šumela kdesi v dialke.

Zobrala uterák a položila ho bližšie k vode spolu s fľaškou šampónu, aby na ne poľahky dočiahla. Potom zo seba rýchlo zhodila aj zvyšok oblečenia a schovala si spodnú bielizeň pod ruksak.

Vychutnávala si ten pocit voľnosti. Čoskoro bude mať osemnásť rokov. Dom má len pre seba. Zarába. Ale to nebolo všetko. Konečne sa rozišla s Dannym.

Spravila ešte jeden krok, ocitla sa na samotnom okraji skaly a zodvihla ruky. Trochu sa rozhojdala a skočila. Kĺzala sa niekoľko metrov pod vodou, a kým sa vynorila, zavrela oči.

Voda bola ešte teplejšia než včera večer. Dlhé vlasy sa jej prilepili k tvári. Odhrnula si ich rukou a pozrela sa na breh. Ešte stále nikde nikoho. Chvíľu plávala na chrbte, potom sa otočila a spravila niekoľko pomalých temp. Ponárala si hlavu pod hladinu a potom spod nej opäť vystupovala. V pravidelnom rytme. Nadýchlá sa a vydýchlá.

Aj zajtra sa chystala do práce, ale potom bude mať dva dni voľno. S Mariou sa plánovali vybrať autobusom do Langesundu. Možno sa dostanú aj do Tordenskioldu. Maria tam poznala jedného vyhadzovača.

Keď bola asi dvadsať metrov od brehu, otočila sa a zamierila naspäť. Nahmatala nohami skalnaté dno a spravila niekoľko neistých krokov, aby dočiahla na šampón.

Zo stromu pri ceste vzlietli nejaké vtáky, inak bolo všade ešte stále ticho.

Vyliala si do dlane trocha šampónu a fľašku položila vedľa seba – pohojďávala sa na sčerenej hladine, kým si ho votrela do vlasov. Keď si ho spláchla z vlasov, vynorila sa z vody a poumývala si aj telo, pričom nespúšťala pohľad z chodníka.

Spravila zopár rýchlych temp, ponorila sa, zmyla zo seba penu a na brehu sa osušila a obliekla.

Len-len že to stihla, počula totiž, ako niekto prichádza.

3

Wisting sa zobudil ako zvyčajne tesne pred štvrtou nadržanom. Posadil sa na posteli, pomaly vstal a v polospánku sa vyšuchtal na záchod. Radšej nezapínal svetlo. Nemal s tým dobré skúsenosti, vedel, že by sa mu potom ťažšie zaspávalo.

Omámenému spánkom mu mimovoľne zišiel na um anonym, ktorý dostal. Trápil ho celý deň a lámal si nad ním hlavu, keď zaspával. Ešte aj teraz mu behal po rozume.

Prípád 12-1569/99.

Na internete toho veľa o starom prípade vraždy nenašiel, ale zistil aspoň, že páchatela našli. Z prečítaného usúdil, že všetko prebehlo hladko. Vraha vypátrali a zadržali – celé vyšetrovanie trvalo tri dni. Neskôr ho odsúdili na sedemnášť rokov odňatia slobody.

Tenký prúd moču dopadol na hladinu vody v záchodovej mise.

Znepokojoval ho najmä ten list. Niekto chcel očividne upriať jeho pozornosť na starý prípad – a to sa mu aj podarilo. Netušil však prečo.

Keď splachoval, uvedomil si, že teraz by už aj tak nezaspal – radšej sa teda pobral do kuchyne a napustil si do pohára vodu.

Na linke ešte stále ležala obálka a list. Zodvihol vrečko s három papiera a podržal ho proti svetlu. Niekedy našli na liste odtlačky toho, čo bolo napísané na papieri, ktorý bol na ňom položený, a pomohlo im to pri hľadaní odosielateľa, ale toto nebol ten prípad. Prirodzene, aj zo samotného listu sa dá niečo zistiť. Teoreticky by ho mohol poslať na analýzu, aby zistili, kde

papier vyrobili a kde sa predáva. Teoreticky. Lebo keďže šlo o vyriešený prípad, podobné mrhanie zdrojmi neprichádzalo do úvahy. Navyše sa určite vyrába na tony. Zrejme by rovnaký typ hárku a obálok našiel aj vo svojej pracovni.

Na papieri zanechávala mikroskopické odtlačky aj tlačiareň, cez ktorú prešiel. Ale tento hárok nebol vytlačený na tlačiarňu. Napriek tomu, že číslice pôsobili meravo a precízne, boli napísané rukou.

Odložil ho nabok a zapol si iPad. Popíjal vodu a prezeral si internetové noviny, no nenašiel nič, čo by ho zaujalo. Na VG pribudla len nová správa ministerstva zdravotníctva o výžive – zrejme to jediné považovali za natoľko dôležité, aby ju zverejnili aj v noci. Napriek tomu však civel na obrazovku. Niečo mu zišlo na um. Bola tu istá možnosť... chcel niečo vyskúšať ešte pred tým, ako si ľahne opäť do postele.

Odniesol si iPad a vrecká s obálkou a listom do miestnosti, ktorú si prerobil na pracovňu. V jednej zásuvke mal obálky, v druhej perá a ceruzky. Zobral do ruky čiernu fixku a zasunul iPad do obálky. Obrazovka svietila cez papier, nadpis bol aj takto zreteľný a čitateľný. Obtiahol ho čiernou fixkou. *Konzumujeme priveľa mäsa. Musíme znížiť jeho spotrebu o päťdesiat percent.*

Vybral iPad z obálky a zahľadel sa na výzvu ministerstva zdravotníctva napísanú veľkými tlačnými písmenami. Vyzerala takmer ako vytlačená.

Možno to odosielateľ spravil takto, použil obrazovku, aby sa dopracoval k písmu bez charakteristických, identifikovateľných znakov.

Nechal svoj experiment na stole a znova zamieril do spálne. Okno bolo odchýlené. Odhrnul záclonu a vyzrel von. Okolo pouličnej lampy pri poštovej schránke krúžil hmyz.

Neostane pri jednom, pomyslel si. Prídu aj ďalšie listy.